

КПСС-эй XXII съездын шийдэхбэринуудыг бэлүүлхын түлөө

БҮХЫ БАЯЛИГАА, АРГА БОЛОМЖОЁО ЗҮБӨӨР ХЭРЭГЛЭХЭ ГЭЭШЭ ГӨЛ ЗОРИЛГОНУДНАЙ БОЛОО

Эрхмээр ажаллагшад

КПСС-эй XXII съездын хүндэтгэлд дэлгэрхөн социалист мұрысөөнд Улаан-Удһн шэлэй механизированной заводойнд шалгаржа ябана. Октябрь соо түсэбһөө гадуур 79 мянган дүрбэлжэн метр шэл үйлэдбэрлэн гаргагдаа. Тинхэдэ 35 мянган дүрбэлжэн метр шэл вагонуудта ашаахын орондо 104 мянгааа үлүүе. Эхэ оройнонгоо шэнэ барилгануудта эльгээбэ.

Арба нарын түсэб 112 процент дүүргэгдээд, 446 мянган түхэргэй продукция түсэбһөө гадуур үйлэдбэрлэгдэбэ. Мүн эрхмн шанартай шэл гаргаха даабари хоо үлүүлэн дүүргэгдээ. Заводой хүдэлмэриншэд үйлэдбэрийн гаргагдааг продукциягаа өөрын үнэ сэлгис хилдэрүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхал хандуулаа. Энээнэй ашаар 50 мянган түхэргэй нэмэлт олзо оруулагдаа.

Агуухэ Октябрийн һайндэрэй урда тээхи мұрысөөн заводой цех, бригадануудай хоорондо үргэвэр дэлгэрлэн байгаа. Ажалай вахтада жагсаан машинистууд Алектандр Подойнишнай, Петр Фоминий даадаг халаанайхид ажалай шэнэ амжалта туйлаба. Ноябрьн 7-ной үдэр А. Подойнишнай халаанай хүдэлмэриншэд 8667 дүрбэлжэн метр сохын шэл үйлэдбэрлэжэ, даабарья 1400 метрээр үлүүлэн байна. Ноябрьн 8-най үдэр ажаллахан Петр Фоминий халаанайхид түсэбһөө гадуур 1600 дүрбэлжэн метр сохын шэл үйлэдбэрлэн гаргаа.

Партийн XXII съездын шийдэхбэринүүдтэ харуу болгон, заводой хүдэлмэриншэд ноябрийн түрүүшн 10 хоног соо даабарьяа гадуур 20 мянга шахуу дүрбэлжэн метр шэл шэнэ барилгануудта эльгээбэ. Үйлэдбэрийн түрүүшүүл машинистууд Подойнишнай, Петров, шэл ажалтайн Бабайхеев, шэл отологонд Беляская, Аксентьева, газостанцийн хүдэлмэриншэд Шапоников болон бусад үлгэр жэшээ харуулан ажаллаа.

И. Храпунов.

УРДЫНХИДААЛ АДЛИ

КПСС-эй XXII съездын хүндэтгэлд республикнмнй полиграфическа предрияти нуудай хүдэлмэриншэд дунда социалист мұрысөөн үргэвэр дэлгэрлэн байна. Энэ ехэ хүдэлмэндэ эдэбхитэйгээр хабараалан түрүү коллективүүд, замай залууршад горьтой амжалтануудыг туйлаа нэн.

Урдынхидаал адли Галуута-Нуурай типографиин (даагшань Е. Ф. Васильченко, месткомонь түрүүлэгшэ нүхэр Вакулина) хүдэлмэрилэгшэд онсо шалгаржа ябааар. Эндэхид түүхэтэ съездын хүндэтгэлдэ үнгрлэн гурбадхн кварталынгаа түсэб 105,3 процент дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 582 мянган түхэргэй олзо оруулаа. Тингэжэ Кулыурын министерствын хүдэлмэриншэдэй, профсоюзай обкомой дамжуулгын Улаан тут 100 түхэргэй мүнхэн шантайгаар абаа.

Мүн энэ үе соо Кабанскын, Кяхтын, Тарбатайны, Бичурын, Иволгин аймагуудай типографиянхид һайн үр дүнгүүдэ туйлаан байна.

Ой модондой, уһа сөөррэмүүдэй, байгалиин бусад баялигуудыг зохистой зүбөөр ашаглаха, тэдэниг хамгаалаха,

Загана олоор үсхэбэрлгэ— шухала асуудал

Загана үсхэбэрлгэ манай орон дотор эдэ хөөл элбэг дэлбэг болгохо талаар шухала хэмжээ-яуулануудай нэгэн болоно. Тинхэбэе партиянь XXI, мүн XXII съездын гол мұранууд болон уһа сөөрмүүдтэ загана үсхэбэрлгэ үргэдхэхэ хэрэгтэ онсо анхал хандуулан байна. «Гадаада далайнуудта загана барилгыг үргэдхэхэбөө гадна, оройнонгоо уһа сөөрмүүдэ эзэн ёһоор ашаглажа, жэл бүхэндэ 6—8 миллион центнер загана барилда болохо хэрэгтэй» гэжэ нүхэр Н. С. Хрушев үсөө КПСС-эй XXI съезд дээрэ хэлэһэн байгаа. Мүн партиянь XXII съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хрушевэй хэлэн тоосотой элхдэх соо заганаһай промшленностиин бүри ехээр хүжөөлгэдэ онсо анхал хандуулагдаа гэсээ.

Манай республикн газар дайда Эхэ оройнонмнй уһа сөөрмүүдээр эгээд баян зах хизаарнуудай нэгэн болоно. Тодорхойлон хэлэхэ болоо хаа, оройнонмнй бүхы уһа сөөрмүүдэй найманай нэгэ хүйн Бурядай республикада тудадга гэсээ. Олон аймагуудта загана үсхэбэрлгэдэ таатай гол мұранууд, нүр сөөрмүүд олон. Гэхтэй хамта һүүлэй жилүүдтэ загана олоор үсхэбэрлгэхэ арга боломжонуд республикадмнй муугаар хэрэглэгдэһэ. Эсгээр ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай жилүүдтэ хэмхээ үлүүгээр загана барилхай, гол мұрануудээр модо урдуулажа, һабынь бузарлаһанай, бусад шалтаган дээрһээ загана үсөөрлэн байна.

Мүнөө коммунистическэ общество байгуулхын түлөө тэмсэлэй үргэн далайсатайгаар дэлгэрхөн энэ үедэ республикнгаа заганаһай ажаахыг эрх хүжөөжэ гэсээ эгээд шухала асуудлануудай нэгэн болоно. Энэ зорилгыг бөөлүүлэн, һүүлэй үедэ хэдэ хэдэ хэмжээ-яууланууд абтанхай. Тодорхойлон хэлэхэд, загана бариха түсэб бии байһан заасагтайн таарадхуудадан, түрхээ хаяха үедэнь загана барилга хоригдоһон байна. Кабанскын аймагтахи Болшереченскэ заганаһай заводой үйлэдбэри хоёр дахин шахуу үргэдхэгдэһэн, тинхэдэ ондоо тээһээ шэнэ үүдэрэй заганауудыг асаржа үсхэбэрлгэхэ талаар эмхидхэлэй ехэ хон хүдэлмэри хөгдэжэ байна.

Энэ хэмжээ-яуулануудай бөөлүүлэгдэһэн ашаар илангала Байгал далайн заганаууд олоһоржо эхлээ. Гэбшье гол мұрануудээр модо урдуулажа болон промшленна предриятинуудай үйлэдбэрлгөө хоргоной уһа таиха, хулгайгаар загана бариха ушар үшөөд үргэжэлгөөр. Загана үсхэбэрлгөөр хараагдаһан хэмжээнууд үшөөл нулаар бөөлүүлэгдэһэ.

КПСС-эй XXII съезд дээрэ баталан абаһан партиянь шэнэ Программ соо ойрын арбан жэлэй туршад промшленна болон хүдөө ажарын продукция үйлэдбэрлгэ хоёр хахад дахин, 20 жэлэй туршад хүдөө ажарын продукт гурба хахад дахин, промшленна продукция — зургаа дахинһаа бага бөөрөөр дээшлүүлэхэ гэжэ хэлэгдэһэ.

Совет хүнүүдэй урда табигдаад байһан холын хараата энэ түсэбэй дүүргэлтэй зохилдуулан, республикнгаа заганаһай промшленностиг хүжөөжэ ёһотой болоһонди. Тин республикнмнй арадай ажалхын совет «Республикнгаа уһа сөөрмүүдтэ заганаһай заасаг ехэ болгохо тушаа» тогтоод баталан абаһан

мүн тэдэ баялигуудыг саашадань арьбадхаха хэрэгтэ ехэ анхал хандуулагдаха байна.

(КПСС-эй Программаһаа)

байна. Тэрэ тогтоолой ёһоор жэл соо 3 миллиардаа олон түрхэ жаралхай гаргаха хүсэтэй загана үсхэбэрлгын завод баригдаха юм. Мүнөө Байгал далайн Чивуруйи гарамда олоһон болон снг заганаһай 250 миллион түрхэ жаралхай гаргаха заводой барилгын түрүүшн хүдэлмэри хөгдэжэ эхлээ. Тинхэдэ Москваһай «Индоррыопроект» институтай хүдэлмэрилэгшэдэй хүсөөр загана үсхэбэрлгэхэ дэлхэй дээрхэй эгээл ехэ заводой проект зохёогдожо эхлэн хэй. Тэрэ завод Кабанскын аймагтай Сэлэнгэ мұранай эрьдэхэ Береговая гэжэ тохсондо байгуулагдаха юм. Мүн Хойто-Байгалай аймагта Дээдэ Ангара мұран дээрэ жэл соо миллиард жаралхай гаргаха хүсэтэй үшөө нэгэ завод баригдахаар түсэблэгдэнхэй. Энэ заводуудай барилга 1963—1964 онуудта дүүргэдхэ юм.

Республикнмнй заганаһай баялгыг ехэ болгохо хэрэгтэ ондоо хизаарнуудһаа бусад түрэлэй заганауудыг асаржа, эндохы уларида дахдахаа гэсээ шухала удхашанартай. 1944 онһоо хойшо Амурай сазан манай эндэ асаргадажа, Сэлэнгэ мұранай уһа сөөрмүүдтэ тагилдаа. Энэ хүдэлмэрин һайн дун үгэжэ байһанинь элрүүлэгдэнхэй. Үнгрэгшэ жэлэй намар Галуута-Нуурай оройдоо нэгэ дахин гүшыхада 20 центнер сазан барилдаһан байна. Тинхэдэ Посольскын нуурта энэ заганаһа бүри олон болоһон. Мүнөө манай эндохы шээрүүн хүйтэн уларида дадаһан сазан заганаһа Барганаһай голдо, Яруунын, Хойто-Байгалай нуурнуудта үсхэбэрлгэхэ сар эрөө.

Загана үсхэбэрлгын хүдэлмэринг энэ тэдгээр хизаарлажа яахыг болоһон. 1970 он болоһон Новосибирск областин Уйинска нуурундаһа жэл бүри лещ гэжэ 3 мянган эрэ загана асаржа байхаар түсэблэгдэһэ. Мүн Казахстанһаа ойрын дүрбон жэлэй туршад жэл бүри нуурай 12 мянган сазан асаргадахан. Нимэ хүдэлмэри хэд байхада 1963 ондоо республикнмнй бүхы уһа сөөрмүүдтэ ондоо тээһээ асаргадаһан заганауудыг ехээр үсхэбэрлгэхэ арга боломжотой болохо байнади.

Уһа сөөрмүүдэ загана үсхэбэрлгэдэ бүри таатай зохид болгоһон зорилгоор медиативна ехэ хүдэлмэринүүд хөгдэхэ зорготой. Уһан соохи ургамалай үлэгдэһыг сөөрлэн гаргаха, сөөр уһа оруулаха каналуудыг бариха шухала. Прибайкальин аймагтай Котокель нуурыг Кика голтой холбохо 13 километр ута каналай проект зохёогдожо дүүрээ. Промшленна олоһон предриятинуудта үйлэдбэрлгөө таралһан уһа сөөрлэхэ түхэрэлэнүүд табигдахаа эхлээ. 1962 оной январь һараһаа загана барилга дээрэ шэнэ түхэлэй зор зэмсгүүд хэрэгдэгдэжэ эхилээ. Тэдэнь хуунальһаа нүгээр идгэлтэй гэхэдэ, гансал налала хүсэхэ заганауудыг барилдажэжэ нүүдэнь табиха аргатай юм. Россия Федеративн правительство багалан абаһан тогтоолой ёһоор, заганаһай түрхөө хаяха үедэ заганаһагыг отолоон болоулаха, хулгай

Түмэр айулуудыг бүтээдэг Улаан-Удһн заводой нүхэр А. Н. Самаринаһай хүтэлбэрлгөө коммунист ажалай бригада оройнон хүдэлмэрилэжэ, халаан бүрингөө даабари 150 процент хүртээр дүүргэһэ. Зурга дээрэ бригадир А. Н. Самарина, бригадн гашууд И. Р. Санникова, В. С. Гончаренко гэһэд.

А. МАЛТАЕВЫН ФОТО.

Шэнэ фабрика нээгдэхэнб

Жэл ерэхэ бүри республика доторнай хүн зоноор олон город, тохсонуд хүжэн халбарна. Сэлэнгын аймагтай түб болоһон Гусиноозерск городто эмхи зургаан, предриятинууд олоһоржо.

Нэгэ-хоёр жэлэй урда тээ түс городто эхэнэрнүүдтэ ажал олоһон бэрхэтэй байһан юм. Юб гэхэдэ нүүрһэ малтадаг шахтануудһаа ондоо предрияти, эмхи зургаан эндэ тон үсөөн байгаа. Тинхэбэе оёдоллой фабрика байгуулаха гэрн дурадаха дэмжэгдээ бэлэй.

Хоёрдохы—табадахы шахтануудай нэгдэн томодогдоһоо үлүү гараһан байрынь оёдоллой фабрикада үгэхэ гэжэ шийдхэгдэһэн байгаа. Тэрэ байрын заһабарилга, түхэрэлгыг шахтоуправлениин капитальна барилгын таһаг эсэстэнь хүргэхөөр даажа абтай. Мүнөө элдэнь хэрэгтэй түхэрэлгэ дүүргэдхэхэ ойртоһон.

Фабрикын байрын бэлдхэгдэ дээрэ Иван Гречинкинэй, Ишкентий Батышевһай хүтэлбэрлгэдэ бригаданууд өөһэд хоорондоо мұрысн хүдэлмэрилэжэ, даалгабарья һайнаар дүүргэжэ байна. Городой олон эхэнэрнүүд өөһэднэгөө һайн дураар барилгаһадай бригадын гэрнүүд болон хүдэлмэрилэжэ. Тэдэнэрэй нимэ һайнаатай үсхэхэ гаргахан тон зүб. Фабрикада түргөөр лэ ашаглангада үгөө һаа, городойнгоо эхэнэрнүүдэ түргөөр лэ ажалтай болгохо ха юм.

Лидия Кузнецова, Римма Солодовникова, Алла Бакшеева болон бусад шугатарушинууд боложо, фабрикнгаа байрын хана эрхмн шанартайгаар жэгдэлнэ. Эдэнэр фабрикаһа аһаар ашаглангада үгэмсөөрөө, оёдоллод боложо хүдэлхэ юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: оёдоллод эхэгшнэдэй 4 нарын курс дүүргээд, мүнөө шугатарушинуудар хүдэлмэрилэжэ байһан басагад.

И. АРТЮНИН.

Бурдай совнархозой эдэ хоной, хүнүн промшленностиин управлениин ахалаша инженер.

Ф. Моренев.

СОЦИАЛИС ГҮРЭН ТҮРҮН ЗАСАГНАА КОММУНИС ЁНОЙ НИИТЫН ЗАХИРГААНДА ОРОЛГО

Партиянь шэнэ Программа баталан абаһа хадаа манай партиянь, совет арадай, мүн дэлхэйн түрүү хүн түрэлтэй алабайдалда айхбаттар ехэ гүн удхата унар болоно. Коммунистическэ партиянь тунхаглан: мүнөө үеи совет хүнүүд коммунизмын үедэ ахалхуулаа гэһэн заабаһа манай арад түрэн уион зурхаһа баяр баясхалангаар утган абаа.

Манай орон дотор коммунизм хайһан гээд байгуулаха тухай тусхайта зорилгонууд партиянь Программа дотор эди тодор табигдаа. Социализм коммунизма шэлжэн орохо үе сатта, коммунистическэ обществон байгуулагдаа байхада, энэ байгууламта хайһан гээд хүтэлбэрлэгдэхэ юм гэһэн асуудал совет хүн зониге угаа ехээр һонирхуулаа.

«Социализмын гүйсэд дүүрэнээр, эсэслэн илаха — коммунизмын нэгдэхэ шатын илаха ябадал, мүн үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулаха хэрэгтэ общественн шэлжүүлэн оруулаха ябадал хангаад, пролетариатай диктатура хадаа өөрынгоо түүхэтэ үг зорилгыг дүүргэжэ, дотоодын хүжэлтын зорилгонуудай талаар абабал, СССР дотор тэрэ шухала хэрэгтэй бэшэ болто. Пролетариатай диктатурын гүрэн болохо мундаһон гүрмнэй мүнөөнэй шэнэ шатада бүтэдэ арадай гүрэн, бүхы

арадай аша туһыг, хүсэл зоригыг хангагша зургаан болоо... Бүтэдэ арадай эмхи болоһон гүрмнэй коммунизмын гүйсэд дүүрэн илатар байха юм» гээд Программа соо хэлэгдэһэ.

Үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулхын үедэ Совет социалист гүрн түрн засаг тэрэ хэбэрээ үлэхэ, саанадаа улам хүжэхэ, бүри батдахан баяжхуулагдаха байһан ушар хадаа иматгал, нэгдэхээр, оройн дотоодын хүжэлтэһөө, хоёрдохөөр, гадаадын улс түрн байдалһаа дундадаха бшуу. Ээрхэг түрмхэй-нүүдэй хүнөө алибаа дотоодын болохо шалтаганай үшөөл бии байһан тулалдһан гүрн гэхээр өөрыгөө хамгаалаха, аха дүү социалист ороһонд хоорондын хани барисаа улам хүжөөн баяжхуулаха, аюулгүй байдал, эб найрамдал сахин байгуулаха гэһон гол шухала үүргэтэй.

Нүүн ушарта-арад зонойнгоо хүсэл зоригыг бөөлүүлэн, гүрмнэй коммунизмын материальн-техническэ үндэһэ һуури байгуулаха, социалист харилсаануудыг коммунизм шэнжэ шанартай болгон хубилгаха хэрэг эхлэхэ, совет эрхэтэдэй эрхэ сүлөөн, социализм хуули гүрмнэй хамгаалан сахиха, социализм зориг харуулан хамгаалаха, ушар ёһо мэдэн, жалг заршам сахиха үүрхэдэ, ажал хүдэлмэриг коммунист

СОВЕТУДЭЙ
ХҮДЭЛМЭРИ

ДЕПУТАТ ВҮХЭНЭЙ
ОРОЛДОВОЛ...

Сарһаа урда саһан унажа, буруулган сагай газда орожо ербэшье һаань, Мухаршэбэрэй аймагтай «Эрдэм» совхозойхид малайнгаа үбэлжэлгэ тушаа тинмэ ехэ һаналаа тажагүй, һаана амаршаг байшоо хаш. Октябрийн һүүл болотор малай олоһон гүүртэ, отарануудай байранууд заһабарилдаагүй, задагай зайлан байгаа нэн. Брянка, Нар-ната, Шэнэһэт гэжэ шота-гуудтахи һаалин гүүртэнүүдэй үнээд дулаан байралаа ороодуй, газрагуур хонодог байба.

Иймэрхүү байдал хонинной отаранууд дээгүүршье үзэгдэһэн. Хоёрдохы отделеинийн Холбоолжоной отарн хонид ороһоо тарья буулгалаг сарай доро хонодог, үбэлэйнгөө байрлада оруулагдаагүй байгаа. Нархатын хонинной байра мүн лэ бэлэн бэшэ. 4-дэх отделеин хониншод нүхэд Бата Бимбасвай, Чимит Дармасвай, Цылен Раднаевтай отаранууд байраар гүйсэд хангагдаагүй байһаар. Мухаршэбэр гэжэ газарай хурьгадай байрын барилга дүүргэдуй.

Совхозой гахайнууд гол түлэб хоёр отделеиндэй байрладаг. Гэбшье гахайн үбэлжэхэ байра бэлдэгдэггүй, пезишпини эбдэрхэй заада. Ушар ниммээ гахайнуудын хүйтэн байра соо хононо, олоһон поршохонхонуд газрагуур тохиошолдожо, унтаха газараа оложо ялан шалхалдана. Үнгрэхэдэ эндохидэй тахяагааһыг дулаан байра руу сар соонь оруулаагүйнөө боложо, түрүүшн хүйтэндэ олоһониннь үхэшөө.

Элдэхи хүтэлбэрлэгшэд малшад тухайгаа тусхай анхал хандуулаагүй байһаар.

Ажалһаа хулжагша яхадаа хэнээгдээб

Клуб соо хүн зон дүүрэн... Тэндэ байһадаһай шэг шарһын ямар нэгэн уур сухалай долгиндо абтаһан мэтэ шэрүүбэрээр үзэгдэнэ. Юуи болоо? Ушар удхынь тобинохоноор тайлбарилла. Алаагай совхозой 1-дхн фермын хүдэлмэриншэд Һамажал Балжиндоржиева һүүлэй үедэ ажал хүдэлмэри хэхэлэ таһа асаржа, ямарһыг үлэхэ баримтагүй шалтаг дурдаад, холдол зайгуулажа ябадаг болобо. Фермын хүтэлбэрлэгшэд тэрэниг нэгтэ бэшэ шангаар һанамжалаад, яла тохолоһыг үзэбэ ха. Тээд энэһэнэһынь үрэ гараагүй нэн. Совхозой дирекции нэгдэнэ нэтрлэн Балжиндоржиевае совхозһоо гаргаха баатай болоо бэлэй.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указай ёһоор тэрэнэй хэрэг ингээд орхихогүй, харин нүхэдэй сүүд дээрэ ноурынь һайса-

Зарим малшад зунайнгаа бһа соо зүдэржэ һуунаа. Малшыг үбэлэй дулаан хуһаар хангаха, эдэе хоо зүйл, эд бараагаар сар түсэжэ хангажа байха шухал асуудланууд мүн лэ мүнөө лотор шийдхэгдээдуй.

Тэсшэгүй эдэ дутагдаадыг «Эрдэм» совхозой хараата Түгэнын хонинной Совхозоо ажахын сар үргэдэ комисси элрүүлһэн байна.

Зүгөөр комиссин гэрминн лэ юрэ шалгаад бһгүй. Энэ асуудал удангүй монной Советэй сессин үжэдэ табигдаба. Тус ажааар Советэй хүдөө ажар үргэлжын комиссиа (руүүлэгшэ нүхэр Оленин Т. Е. элхидхэ хэлэн, мүн хон депутатуд, эдэхитэд хэлэһэн байха.

Сомонной Советэй деп. Ц. Г. Цыдыпов (Боомин 3-дах отделеин дээрэ мн үбэлжэлгэдэ тон хангалтагөөр бэлдэхэжэ байһан түр ехэл һанаагаа зобонгөөр дэлгэбэ. Тинхэдэй деп. В. П. Корняков үгэ хэл зуураа, малай байра байшнээр бариха, түхэрлхын ямарһыг бодолгүйн бэлэн мұрынь хараад элжэрхшнблн, тингээд эх ушарта гүйсэд хойһон гаргүй, зарим барилгаа хаях ханаһид гэжэ шүүмжэлэбэ.

Хэлсэгдэһэн асуудал тусхай шийдхэбэри абаха хамта Советэй депутат малай үбэлжэлгын бэлэй хүдэлмэрилэ хам орохо, өөһэдынгөө округой гаргаһыг энэ хэрэгтэ элсүүлэхэ, тингэжэ үбэлгын бэлдэхэнь мэнэ гүй дүүргэхэ гэжэ тогтообо.

П. Шербаков.

хон лэ улайгаха хэрэгтэ һэн эрилтэ сугтаа хүн нүхэднй, нютагайн хүн хэлэн байгаа. Энэл ушар дээрэ дурсагдаһан клуб хон зон олоороо сугалга байгаа бшуу. Нүхэд Д. Чиннов, Б. Балжинмаев, Цыдендоржиев, М. Цыдынов, Г. Очиров болон бһаарга ябалалтай болоһон тэрэниг шангаар шүүмжэ. Гэм зэмээ үшөө дахин һайса мэдэржэ, боложо, шэрүүбэрээр үзэгдэнэ. Энэ хууһаа, ойрын үдэ ажалда орохо тусхай тэрэндэ тогтоогоо. Сн шийдхэбэри дүүргэлтэ болгүй һаань, тэрэниг хон һаань сүлэхэ гэлсэбэ.

Нимэ шийдхэбэрини соо сугларгаһад нэгэн шантайгаар, сөдхэл ханан угтаа нэн.

Р. Цымпилов.

Хоринн аймаг.

Шэнэ хургуулинууд баригдана

Шэнэ хургуулинуудай баригдана. Энэ талаар манай Зэдэн ай-магыг абаад үзэе. Эндэхийнх нь хоёр-гурбан жэлэй саана хэд хэдэн шэнэ хургуулинуудыг баринаа эхилээ гэнэ.

Мүнөө жэлэй сентябрийн 1-д 840 хууриг гурбан эрхэм хайн хургуулинууд үхүүдтэ үүдээс нээбэ. Үшөө 600 хууриг шэнэ

гурбан хургуулинууд хаяр ашаг-лалгада үгтэхэнэ.

Үхүүдтэ үнэн зүрхэнэй анхарал Сталиний нэрэмжтэ колхоз хандуулаа. Аймаг соогоо эгзэн түрүүлэн эндэ 280 хууриг хургуули баригдана эхилээ гэнэ.

Мүнөө үхүүдтэ энэ хургуули соогоо номоо үзэж эхилэхэй, хургуули типовый проектын ёһоор баригдаа, ууралаар халаа-дааг, гимнастическа, спортивна залтай, хуралсалтай үргэн на-бинедүүдтэй. Тобшоор хэлхэдэ, эндэ үхүүдтэй хураха, бээ маха-бадаа бүхэнүүлхэ хамаг арга бо-ломжонууд бии.

Энэ хургуули бариха хэрэгтэ эхэ туна хүргэлтэйгээр түлөө тус колхозой түрүүлэгшэ Б. Л. Мурхонов РСФСР-эй Гэгээрэлэй министерствын ба гэгээрэлэй хүд-дэмилэгшэдэй ЦК-гэй проф-союзай Хүндэтгэлэй грамотачу-даар шагнагдаа.

Хургуулины барилгын тусгай үшөө эхэ амжалта Доржо Банза-ровой нэрэмжтэ колхоз туйлаа. Бүрхдэй түрүүлшын эрдэмтэн Дор-жо Банзаровай түрэнх нутаг Дээдэ Ушөөтэдэ 440 хууригтэй хургуули баригдаа, хургуулиа 11 классай компанотунг, хурал-салай 3 кабинетууд, гимнасти-ческа зал, пионерскэ компано, библиотекэ бии.

Мүн энэ колхоз 160 хууригтэй Цагаатайн эхн хургуули бариха байна. Энэ хургуули хаяр ашаг-лалгада үгтэхэнэ.

Лениний нэрэмжтэ колхоз Бага Нарин гэжэ газалтэ 160 хууригтэй хургуули бариха. Петро-павловна тосхондо баха 50 хууригтэй интернат бариха дүү-гэжэ байна.

Мүн будаахы колхозууд өө-дөнгөө хусеар хургуулинуудыг бариха гү, али бариха түсбэ зохомж байхай.

Иигэсэ манай Зэдэн аймагта колхозуудай хусеар хургуули-нуудыг бариха гэгдэн партиин за-хиа бэлүүлэгдэмэ эхилэхэнэ.

А. БАТУЕВ, Зэдэн аймагтай арадай гэгээрэлэй таагмыс даагша.

Байрааа заньт!

«Победа» колхозой Ханги-рай гүүртэ дээрхэй малай бай-ранууд дээрхэй армат хушал-тай боложо үмхирэхэнэй, нойто шингитэй, ханануударын дүүрэн зааһар, сонхын «фа-манууд хандаранхай. Малша-дайнь гэрнүүд хуушаржа, хүй-тэ барихаа болёо, пещенүүд-төн зааһар хэрэгтэй. Иймэ байдал хаража байбашы, бригадир нүхэр Г. Дондов ханалаа табинагүй.

В. Карев.

Ярууна.

ХЭМЖЭН АБТАА

Үнгэрэгшэ харада манай эдэхи-тэй хүдөө бэлдэгшэ нүхэр Б. Шёнов «Врачууд дутуу» гэгдэн гаршагтай статья редакция эльзэгдэн байгаа. Энэ статья соо Цанир тосхондо тус-хай мэргэжлэтэй, иланганя шүдэнэй болон нүдэнэй врачнуудай талааа үбшэнтэниэ үзэхэ, аргалха талаар юуншыг хэгдэнгүй гэжэ заагдаа гэнэ. Энээн тушаа Закаменай аймагтай

ШАЛГАЛТА ЮУ ХАРУУЛААБ

Сахан оройтой. Нэбхээн уулаааа эхи абадаг харьялма урасхалтай Хургад горхойго зүүн, баруун хажуугаар үр-жэл хайтай сабшалан, бэл-шээрин газар элбэг юм. Эн-дэ хэр угнаа хойшо нутагай зон үхэр малаа үбэлжүүл-дэг заншалтай. Мүнөөшье тэндэ Хэжэнгын совхозой 4-дэхн фермын хубай малай, наа-линшье гүүртэнүүд үбэлжэжэ байнхай. Буруу, хашараг, мүн түрэхшье гунажиды хаража, үлхэжэ байдаг малшад эндэ олон.

Наяшаг хүдөө бэлдэгшэдэй шалгалтада хабаадагшад тэн-дэ ябажа, малай үбэлжэлгье шалгаа.

Малшад эдэ үдэрнүүдтэ КПСС-эй XXII түүхэтэ съез-дын материалнуудаар угаа-хээр урмашан зоригжоо, хэ-зээ хэзээнэйхнээ эдэхи хэ-шээлтэй хүдэлнэ. Түрүүлшын үдэр Сэгзэн Хунадай гэжэ газар-та байртай түрэхэ гунагадай гүүртэн ажалтай танилсаад, үдэшэ орой болотор эндэ-хидтэй ажал хүдэлмэри ту-хайн хөөрлөөдбди. Тус гүүр-тын байдал тухай тобохо-ноор мэдээсэхэдэ нимэ. Шэнэ гунагад хуу тобир тарганууд 116 гунагад 106-ниин ороондо ороһон байна. Түрүү-шын хүйтэндэ малдаа эдүүл-хэ үбнэ, голоомо газарааа зөө-жэ бэлдэнхэй. Хашаагайгаа ханануудыг шабажа дулаа-лаа. Өөһдөнгөөшье байрыгэ хайса түхээрэнхэй.

ШАХАМАННА ТЭЖЭЭЛ ГАМНАЖА БОЛОХОГҮЙ

Ерэхэ жэлэй түрүүлшын кварталда мал олоор шахажа, хайса таргалуулаад, тус тус-тань 300 килограммаа доош-бань шэгнүүртэйгээр гүрэн-дэ тушааха тухай КПСС-эй об-комой, республикын Министр-нүүдтэй Советэй тогтоол хэр-зэртэ бэлүүлэгдэнб гэжэ хо-нирхобол нимэ байна.

Эндэ үннэй бэрхэ малшан Лыгбал Золбоё Ахангайн гүүртэдэ 100 толгой шахагда-ха эр хашараг, хайнаар түл-жүүлэгдэжэ, томо болгодохо 60 буруу үбэлжүүлнэ. Ма-лайн байра хайнаар заагда-жа, дулаалгада. Хашаагайнь араар 5-6 оооохой хохир ха-рагдаа. Газарна хэлэн хүри үбнэн, голоомоншье гүйсэд бэлдэгдэнхэй. Малай хорёо соогуур зохидоор хээн хобто-кормушка олон.

Малша хэр шахажа бай-нат, гэжэ асуухада, нүхэр Золбоёе гэжэ харюусаа:

— Муртэй шахажа бираа-гүйл байнабди. Байрынь хай-наар түхээрнэн аад, үшөөл үг-тэхэ зэргэтэй гэжээлнэ үг-тэнгүй. Эдэ хашарагуудта тус бүридэнэ 2—3 килограмм хай-хан үбнэн, зёлөнко, 3 кило-грамм хүртээр тарга талхан, үлээр бүхэндэ силос эдүүлэгдэ-хэ ёһотой байгаа. Тээд нэгэ-шье үлээр тиймэ тэжээл хүсэ-дөөр үгтөөдүй. Гансахан үбнэ эдүүлээд, адуулахадманай юу-мүртэй түргэн таргалха да-ла. Үбшэмнайшье муухай. Фермэ-нээ дробилкаар үйрүүлнэн талха, шэмэтэй зёлөнко асар-ха гүн гээд лэ хүлээнбди. Тээд тэрэн хэзээ асарагда-ха юм. Малнай таргалхааа байтагтай туржа эхилхэ туйл-даа хүрэнхэй.

Мүн тус совхозой 4-дэхн от-

деленидэ шахамад гэжэ тоо-той 90 толгой хашараг малшан В. Павловта даалгаданхай.

Тэрэн малаа ёһоор эдэлүүл-жэ, уналдагыггүй, зун, нама-рай адуулга муугаар эмхид-хээ. Шаралза нутагта байрла-даг Б. Очировой шахамад-нуудташье зёлөнкооо бэшэ тэжээл үгтэнгүй.

Фермын зоотехнигүүд, илан-ганя совхозой главна зоотех-ник Ц. Цыренов шахамад малнуудай нимэ тэсэшгүй ту-люур харуунанда байхадань наана амархан контородоо саарна эрээлжэ, телефон хо-нгиргожо үдэрөө элбэгэнэ. Хэр-бээ нүхэр Ц. Цыреновай фер-мэнүүдтэ холо ябажа, шаха-мал мал харадаг зонтоёо саг-үргэлжэ хөөрлөөдэжэ, тэдэ ма-лаа яажа шахаха тухай заа-бари үгэжэ, туйалжа байгаа наань, нимэ байдал тохёолдо-хогүй бэлэй.

Эдэ баримтанууд дээрхэй тобошолхо, совхозойнд дунда зэргээр толгой бүридөө 207 килограмм шэгнүүртэй хамта 781 буруу, хашарагуудыг ша-халганда табиадн гэжэ саар-хан дээрэ мэдээ үгөөд лэ, на-наагаа амаршоо гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Энэмнай мал шахаа-бли гэжэ бээ мэхэллэн яба-дал болоно бэшэ аал? Ушар нимэһээ малаа хайнаар шаха-хын тула совхозой, фермэнүү-дэй хүтэлбэрлэгшэд, зоотех-нигүүд болон малшад энэндэ онсо анхарал гандуулжа, ер-хэ жэлэй 1-дэхн кварталда гү-рэндэ эрхэм шанартай мяха худалдаха аруун уялгагтай.

ЮУ ХЭДЭГ ЗООТЕХНИГҮҮД БЭ?

Совхозой фермэнүүдтэ бү-хыдөө бэлдэхэгдэн үбнэ тэ-жээлнэ зүбөөр, галтайгаар гаргалшаа хэрэгтэ шухала анхарал ёһоор хандуулагда-нагүй гэжэ наа, ехэ адуу бо-лохогүй.

Зоотехнигүүд В. Будаев (3-дахн ферм), М. Полхосов (1-дэхн ферм), Г. Б. Очиров (4-дэхн ферм) үбнэ тэжээлнэ зүбөөр бүридхэжэ, малдаа ра-цион табиха тушаа энэ гэхэ юумэ хэлдүй. Совхозой 1-дэхн фермэ абаад үзэе. Эндэ 12300 центнер үбнэн, 4152 тонно си-лос, 1229 центнер зёлөнко аб-таа гэжэ мэдээтэй. Хэды шэ-нэн голоомон биби гэжэ үшөө мэдэгдэггүй. Тус фермэдэ хам-та 1756 толгой эбэртэ боло мал, 12351 хонид, тэрэ тоодо 6440 эхэ хонид үбэлжэхэ бай-на. Хоншод Ж. Генинов, Н. Ямпилов гэгшэдэй ажахын тоосондо ороһон отаранууд үбнэ тэжээл гортой бэлдэхэ. Тинбэшье бусад отара, гүүртэ-нүүдтэн хэды шэнэн үбнэн хаанааа үгтэхэб гэжэ үшөө хүсэд тодорхойлогдоогүй, мүн нарай малда эдүүлхэ тэжээ-лэй фондшье таалагдаагүй.

Малша хэр шахажа бай-

нэбхээн уулааа эхи абадаг харьялма урасхалтай Хургад горхойго зүүн, баруун хажуугаар үр-жэл хайтай сабшалан, бэл-шээрин газар элбэг юм. Эн-дэ хэр угнаа хойшо нутагай зон үхэр малаа үбэлжүүл-дэг заншалтай. Мүнөөшье тэндэ Хэжэнгын совхозой 4-дэхн фермын хубай малай, наа-линшье гүүртэнүүд үбэлжэжэ байнхай. Буруу, хашараг, мүн түрэхшье гунажиды хаража, үлхэжэ байдаг малшад эндэ олон.

Наяшаг хүдөө бэлдэгшэдэй шалгалтада хабаадагшад тэн-дэ ябажа, малай үбэлжэлгье шалгаа.

ШАХАМАННА ТЭЖЭЭЛ ГАМНАЖА БОЛОХОГҮЙ

Ерэхэ жэлэй түрүүлшын кварталда мал олоор шахажа, хайса таргалуулаад, тус тус-тань 300 килограммаа доош-бань шэгнүүртэйгээр гүрэн-дэ тушааха тухай КПСС-эй об-комой, республикын Министр-нүүдтэй Советэй тогтоол хэр-зэртэ бэлүүлэгдэнб гэжэ хо-нирхобол нимэ байна.

Эндэ үннэй бэрхэ малшан Лыгбал Золбоё Ахангайн гүүртэдэ 100 толгой шахагда-ха эр хашараг, хайнаар түл-жүүлэгдэжэ, томо болгодохо 60 буруу үбэлжүүлнэ. Ма-лайн байра хайнаар заагда-жа, дулаалгада. Хашаагайнь араар 5-6 оооохой хохир ха-рагдаа. Газарна хэлэн хүри үбнэн, голоомоншье гүйсэд бэлдэгдэнхэй. Малай хорёо соогуур зохидоор хээн хобто-кормушка олон.

Малша хэр шахажа бай-нат, гэжэ асуухада, нүхэр Золбоёе гэжэ харюусаа:

— Муртэй шахажа бираа-гүйл байнабди. Байрынь хай-наар түхээрнэн аад, үшөөл үг-тэхэ зэргэтэй гэжээлнэ үг-тэнгүй. Эдэ хашарагуудта тус бүридэнэ 2—3 килограмм хай-хан үбнэн, зёлөнко, 3 кило-грамм хүртээр тарга талхан, үлээр бүхэндэ силос эдүүлэгдэ-хэ ёһотой байгаа. Тээд нэгэ-шье үлээр тиймэ тэжээл хүсэ-дөөр үгтөөдүй. Гансахан үбнэ эдүүлээд, адуулахадманай юу-мүртэй түргэн таргалха да-ла. Үбшэмнайшье муухай. Фермэ-нээ дробилкаар үйрүүлнэн талха, шэмэтэй зёлөнко асар-ха гүн гээд лэ хүлээнбди. Тээд тэрэн хэзээ асарагда-ха юм. Малнай таргалхааа байтагтай туржа эхилхэ туйл-даа хүрэнхэй.

Мүн тус совхозой 4-дэхн от-

Хэнэйшье мэдэхээр, адууна малай үбэлжэлгье эмхитэй-гээр үнгэрэхын тула бин бай-нан бүхы тэжээлнэ ехэ, бага-шье наань, эртэнхэй хайнаар бүридхэжэ, галтайгаар гарга-шалха, сагай дулаанинэ на-баашалан, эдинсэтэй бэлшээ-ридэ зүбөөр адуулхын түлөө фермэ бүхэнэй хүтэлбэрлэг-шэд, мэргэжлэтэд, малшадшье үнэн зүрхэнхөө оролдохо бай-гаа гэжэ наанамаар.

Шалгалтада хабаадагшад:

А. Цыбинов, совхозой Сэгзэн Хунадай гүүртэн малшан.

Ц. Буянтуев, коммунист ажалай отарын хоншон.

Б. Доржиева, Дээдэ-Хэжэнгын сомсоедэй депутат.

Ж. Бадмаев, манай корр.

Республикын колхоз, совхозуудай мяха, нү тушааха жэлэйнгээ түсбэ ямаргаар дүүргэжэ байһан тухай

1961 оной ноябрийн 10-най мэдээн

(Түсбэй дүүргэлтэ процентээр)

Колхозууд	Бүхыдөө түс-жүүлэгдэн-ийн	
	Мяхан	хүн
Байкало-Кударын	60	92
Баргажанай	74	81
Бичурын	76	72
Зэдэн	82	80
Яруунын	68	74
Заиграйн	86	75
Закаменай	77	101
Кяхтын	72	78
Мухаршэбэрэй	70	61
Ахын	100,7	113
Прибайкалийн	64	73
Сэлэнгын	78	67
Тарбагатайн	70	59
Түнхэнэй	85	84
Баунтын	65	102
Хойто-Байгалай	57	102

СОВХОЗУУД:

Оймурай	71	69
Шергинскэ	81	82
Баргажанай	82	88
Курмангын	75	87
Бичурын	74	67
Охин-Булагай	74	70
Борьёгой	73	80
«Октябрьский»	91	93
Яруунын	102	74
Исингын	102	96
«Комсомольский»	93	108
Нархатын	74	89
Онохойн	71	88
Байгалай	76	82
Кабанскын	96	78
Кударын	72	72
Кяхтын	75	56
Погранична	83	70
Суулгын	94	80
«Эрдэм»	74	66
Сэлэнгын	53	63
Саянай	74	110
Анагай	76	75
Хэжэнгын	84	78
Хорин	76	70
Чесанын	88	70
Республикын туршалгын станци	97	80

Республикын колхоз, совхозуудта үнээд, гунагадай искусствонна үржүүлгын ябаа тухай

1961 оной ноябрийн 1-най мэдээн

(Түсбэй дүүргэлтэ процентээр)

Колхозуудта	Бүхыдөө үр-жүүлэгдэн-ийн	
	Мяхан	хүн
Прибайкалийн	221	
Мухаршэбэрэй	173	
Бичурын	70	
Сэлэнгын	86	
Түнхэнэй	65	
Тарбагатайн	64	
Заиграйн	63	
Баргажанай	35	
Зэдэн	47	
Кяхтын	47	
Яруунын	38	
Закаменай	33	
Баунтын	26	
Ахын	—	

СОВХОЗУУДА:

Шергинскэ	102
Оймурай	91
Саянай	91
Исингын	83
Бичурын	79
Кабанскын	75
Онохойн	69
«Эрдэм»	69
Баргажанай	64
Суулгын	63
Курмангын	60
Анагай	46
Байгалай	41
Кяхтын	38
Яруунын	36
Борьёгой	34
Охин-Булагай	33
Хэжэнгын	32
Кударын	29
«Октябрьский»	28
Погранична	22
Чесанын	20
Хорин	12
Нархатын	8
«Комсомольский»	—

Ш. Шэнэ драматическа театрын байшан. ТАСС-эй фотохронико.

СС-эй ПРОГРАММА

УНШААД...

КОЛГОМО ШЭНЭ ХОНИН ВУЖЭГҮҮД ЯАНАН БЭ?

Малнай түүхэтэ XXII

олжог үнэгдэ. Хүн тү-

хүсэжэ ханажа яба-

эрэг—коммунистическэ

ю манай орон дотор

та тухай гайхамшатаа

ма тэндэ баталан аб-

ихилдээ арад нийтын

түүжүүлгын хүдэлмэ-

ри эршэмтэйгээр ябуул-

мунизмын үелэ ажа-

дунниэ хүмүүжүүлхэ

угаа ехэ анхарал хан-

аһан, асари ехэ зорил-

гыг табигдан байна.

Юрилго шиндхэлгэдэ

хүнхэн ехэ үүргэ дүүргэ-

нгөөс юрэнхы мэргэжэл

элжэ дээшлүүлхэнэ

түрэл партиннгаа

суртал, ашата хайхан

шье арад зоний дунда

үлхэ ёһотой ха юм.

Шье хэлэхэдэ, Хоца

евей нэрэмжэтэ бурят

театрын хүдэлмэри

наһандаа хүрэнгүйл

лртай арадай мүнөөнэй

ажабайдал, ажал хү-

нхы баатаршалга, аба-

дрэм тээшэ эдир

уудай эрмэлзлэн эр-

гэхэ мэтые элэрхэйл-

гүүдье тон үсөөнөөр

м, репертуараа шэ-

эмжээ абанагүй.

Шье зун Баргажанай

«Хужартын үер»

үжэ бурят драмын

хилдэ табихыг хараа

эгээл мүнөөнэй үе саг,

тухай байгаа ха гү?

Шье хэлэхэдэ, клуб

хэлхэ хүдэлгэн, клуб

х

